

באבטיח אשר אהבתי קרה גם והחרצנים התרוכמו פתאום מעליהם זמיטו קצת ושבו באפן טליפתי אל מקום מנוחתם המתוק כיונים אל ארובותיהם...

עזבנו את שוק־הזכוכים במחנה־יהודה ומוזמם לזה את אזני בכל הדרך : זמ !... זמ !... עד שעברתי לפני בנין הבלדיה ונזכרתי פתאם מעשה בזבוב אחד שעשה פעם שערוריה גדולה באחד ממשרדיה.

מספרים כי הגזבר עשה פעם את חשבון קפתו בערב ומצא גרעון של 9 לירות. חשב, הפש יגע ולא מצא את סבת ההפרש. מנה שבע פעמים את המוזמנים ולא מצא. הסיר את נעליו וגרבו למנות בכל אצבעותיו — ללא הועיל. והלך בבחי נפש לביתו. למחרת, עשו הקירה ודרישה ואחרי עמל רב נתברר הדבר המעשה שהיה כך היה :

הגזבר גבה לירה אחת ורשם בפנקסו בערבית קו אחד. זבוב אחד גדול ושחור מתלמידיו של קיש־קיש זמר באזני הפקיד על זגלול וזה טרדו בלי רחמים. הזבוב בקש לנקום באויבו. מה עשה ? עמד לו רגע לימין המספר אחד בערבית והשאיר תחתיו נקודה שחורה ועגולה כאפס ערבי ונעשה המספר עשרה...

האמת נתנה להגיד כי הפעם מצאתי קדמה גדולה בתחנת הרכבת שלנו. בכל השלטים — אף שגיא אחת בעברית. זר"ת עבריות אפילו על עגלות הרכבת. ואולם מיד

צבאיים ימיים ואויריים לא יוחזקו בארץ לתכלית זו."

איני יודע מה היה בסופם של היהודים הטובים האלה. ואולם אחת ידעתי כי בשבוע זה נתאזרחו שלשה איטלקים ושני יוונים בארץ־ישראל...

מובן מאליו, כי ישנם מאחינו הגרמנים שאינם יכולים להפרד מהקיסר החביב שלהם. ולאות תודה על ספר הזכרונות שלו לטובת אחב"י. שהתיר את דמם, הם שוכרים על הפספורט שלו וכמדומני שהחליטו לשלח לו גם "מזל־טוב" לכבוד נשואיו עם הנסיכה הצעירה לעת זקנתו... **

הסופר המנוח ב"ל ז"ל היה אומר בדרך הלצה : כשאשתי נוסעת אני עושה הבדלה בין הול לקדש, וכשהיא חוזרת אני מכבדיל בין קדש לחול...

פתגם זה עלה בזכרוני תמול — איני יודע מדוע ? — כשלויתי את זוגתי שתחילתהנת הרכבת. מתחלה הלכנו למחנה־יהודה כדי לשכר עגלה. ואנב נזכרתי להכין מעט צודה לדרך. סרתי אל החנויות והחנוני שקל לי שתי אוקיות זבובים וגם מעט ענבים כיניהם. ונתן לי גם שני כעכים עקודים נקודים וברודים... איני יודע אם כבר ספרתי לכם כי אוהב אני אבטיחים. והנה נמשכה עיני אל אבטיח פתוח וארום כרם ולו חרצנים שחורים וגדולים והנה אף ננעתי

ימ"ש בעבודת־הצבא...

קפץ היהודי הקטן בהתלהבות ואמר : — שמע נא ר' יהודי ! הימים ההם של "אנגא המאי־סורמאי ! אנגא פ'י קונסול !" כבר עברו ובטלו מן העולם. לא עוד יאמר : יהודים היו עותומנים, אלא : יהודים היו יהודים ! כדכתיב בפרשת השבוע : "הסכת ושמע ישראל כי היום נעשית לעם !" קח נא איפוא את הפספורטים שלך — כמה ישנם בכיסך ? — וצורר את כלם על פי צלוהיית, ואתה שא את רגליך ולך לך אתה ובני־ביתך אל הצלם ולקחת גם עשרה גרוש זהיית לראת בביתך, לקיים מה שנאמר : אשרי יושבי ביתך !... — נו, הוא אומר בקריצת עינים, ומה מכח אותו־מעשה ?...

— כך, עונה הראשון, חמסי עליהם על ויצמן וסוקולוב שעשו "חכמה" והכניסו סעיה מיוחדת בנוסח המנדט נגד "אותו־מעשה". חבל, חבל מאד שאין מניסים עכשיו את בני־דודנו כמו בימי ישמעאל, כי אז היו שוכחים כבר אותנו וזוכרים את עצמם ככימים הטובים ההם...

ובשעת דבורו הוציא מכיסו גליון "דאר־היום", פרש אותו כשמלה, וקרא את נוסח המסונות סעיה ז' בגימטריא טו"ב, לאמר : הנהלת א"י תוכל לסדר על יסוד הנתגרות חכחות הנחוצים להחזקת השלום והסדר וכ"כ להגנת הארץ, ואולם שום כחות

— לא ! באלף רבתי, קרא אחד מהם בהתלהבות. ראשית, בירא דשתית מיניה מיא לא תשדי ביה קלא, כי קבלתי למה אכח ? — טובות רבות מהקונסול השפאני שלי. ושנית, מה לי ולכל הצרה הזאת ? הו יש לנו ב"ה "קאפיטולאציות" גם אצל הדוד־יענקיל" ממש כמו אצל "ישמעאל". הו כתוב בפרוש בעתונים כי נתין זר שנשפט לביאסר ליותר מן 15 יום, יש לו זכות לדרש שופט בריטי לערעור.

— כנראה, ענה לו יהודי ה"ח וקציר קומה, שיש בדעתך להשאר דוקא מנתנינו של טורקומדה ולעשות משפטים כל יומי. הנני ב"ה סוחר בארץ זה יותר משלשים שנה ולא היו לי משפטים. ולדידך מה נפעל ? תחת ארזי ה"לכנון" ירים איש "כריטי" "ראש" ב"ארץ" (נוסח אשכנז...) ותחת להוסיף "נופך" משלנו ביפו, יהיה נוסח משלהם... ואני אומר לכם רבותי, סיים בהתלהבות, שלשה גרועים ופחותים משלנו ולא אחד מ"עשרת־השכטים", והמשפטים ביפו וכזמן האחרון יוכיחו !...

— הנכוה ברותחיו מפיה בצונניו, ענה יהודי מחוכם, ארוך וצנום. עוד מצלצלות באזני המלים : "יהודים היו עותומנים !" יאללאת ! עושו גושו, הושו ! ואני החכם רצתי ונתעתמנתי בשעה טובה ומוצלחת. ולסוף — הו יודעים אתם את הסוף ? — הייתי בעת המלחמה היטב ב"אדמה" אצל ה"טערק"

יעברו שבוע ימים וכל "המפגאים" שבכפרים יצעקו כאבותיהם נגד האפנדים שלהם. חבל רק שאין לנו "שמעון ולוי" בזמננו לשלח אליהם עכשיו... —

מכר אחד יש לי בין בני־דודנו שהוא אפיקורוס גדול בענין החרם ואומר כי גורת שכם הוא בכחינת אבעבוע של בורית מנבלוס. ואנב ספר לי מעשה קטן בספינה אחת שהפליגה — כך הוא מספר — מיפו טעונה נוסעים, יהודים וערבים, ותיבות סחורה. לפני הגיע האניה ל"אסקנדריא" בא הלויתן של אבינו יונה ורצה לבלע אותה. פיו של התנין ולא נתקררה דעתו. הטיל אל תוך פיו ערבי אחד מן הנוסעים ולא נתקררה דעתו. השליך לו יהודי אחד מן הנוסעים — ונתקררה דעתו ופנה והלך לו. לימים, כך מוסיף המספר, נצוד אותו תנין, העלוהו הצידים ליכשה, פלחו את בטנו ומצאו — נחשו מה ? — היהודי יושב לו ומוכר את הסחורה מהתיבה לגוי... **

ובשבוע זה עברתי לי, כדרכי, בין מנחה למערבי, בשכונות אחב"י וראיתי לפני כנופיה שלמה של יהודים עומדים ומתוכחים בקול. על מה מדברים אחב"י עכשיו ? — מסתמא על החוקה ועל ההתאזרחות.

אחרי שרירות לבי, כדכתיב בפרשה — ושלח אותו הרב לטייל, כמו זגלול בשעתו, ודבר המלך אין להשיב... —

הלוואי רבש"ע, שהפעם לא יהיה רק נאה דורש אלא גם נאה מקיים... — ובינתים נודע לי כי בשבוע האחרון באו אל אחד מבני־דודנו על הבטרק בעירנו לגבות ממנו מס־הממשלה, וענה כי יביאו לו פקודה בכתב מר' משה קזימא וישלם... **

סוף סוף נתישבו בני־דודנו והכריזו חרם רשמי על סחורותינו. ואני — רואים אתם ? — לא בלבד שאיני מתפעל אלא שאיני מאמין בזה, כי הולך אני תמיד לשטתי ואומר : חרם שאינו לשם שמים אין סופו להתקיים, והגזרה של שכם עתידה להבטל אי"ה בקרוב כימינו.

הו זוכרים אתם את המעשה המכער בשכם בן־המור שרצה לישא את אהותנו דינה בעל כרחה. מה עשה ? עמד בשערי שכם עם חבריו וגזר על כל אנשי העיר להמול. ואולם נמצאו ביניהם כאלה שאינם בני־חמורים והבינו כי האפנדים שלהם אף לטובתם ולהנאתם הם דורשים זאת מידם, נפנו ואמרו : "שכם נסיב איתתא ומפנאי גזר ?" כלומר : שכם ישא אשה ואנחנו ננזר ?... — מובטחני, והלוואי שלא אשקר, שלא

מבעד למסוה

(שעורים בהסתפלות)

איני יודע, תלמידי החכבים, אם שמתם לבכם ל ידיעה שבאה לפני ימים אחדים בסוף מברקנו מקרלסברג ע"א איזו בשורה טובה שלא יכלנו לבשר לכם אז.

ובכני התבשרנוא עכשיו : אי"ה כיום השני הבעל"ט. יכתירו את ר' אליעזר בן מנחם בנזר של רבנות עפ"י כתב התום בנושפנקא־דמלכותא מלונדון. ובשעת קריאת התורה בבית־מדרשו של הרב יקריאו לפניו, אחד מקרא ושנים תרגום, את הפרשה : אתם נצויים — והרא"ב ידרש לפני קהל אלנבי מימין ועבראללאה משמאל, ומכיון שנכנס "יוד" (יהודי) באמצע הרי הם נצויים — והרא"ב ידרש לפני קהל ועדה על ה"סדר" ועל "יד החוקה" כמאמר המלך — הן זוכרים אתם עוד את ה"אירדה־סניה" מקושטא ? — ואחר יקרא את ההפטרס בספר החקה פרק ס"ט, כלומר סימן־טוב לישראל על גלות חוטאים מדיניים. וכי יתברך איש בלבבו ואמר : אלך